

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2024/67

Karar Sayısı : 2024/85

Karar Tarihi : 4/4/2024

R.G.Tarih-Sayı : 12/7/2024-32600

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Ankara Bölge İdare Mahkemesi Yedinci İdari Dava Dairesi

İTİRAZIN KONUSU: 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun 33. maddesinin 22/1/2015 tarihli ve 6586 sayılı Kanun'un 41. maddesiyle değiştirilen ikinci fıkrasının üçüncü cümlesinin Anayasa'nın 2., 35. ve 38. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talebidir.

OLAY: Tutuklanması nedeniyle rütbe terfi yapamayıp beraat etmesi üzerine emsal nasıp tarihinden itibaren terfi ettirilmesine rağmen maaş farkları tarafına ödenmeyen davacı tarafından açılan davada itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKMÜ

Kanun'un itiraz konusu kuralın da yer 33. maddesi şöyledir:

“IV – Terfi zamanı:

Madde 33 – (Mülga: 2/7/2018 - KHK/703/127 md.)

*(Ek : 21/7/2000 - KHK - 607/2 md.; Değiştirilerek kabul : 10/5/2006-5497/2 md.; Değişik: 22/1/2015 - 6586/41 md.) Kıdem alanlar, kazaî veya idari kararlarla nasıpları lehe düzeltilenler ile açığa alınmaları, tutuklanmaları, kısa süreli kaçma ve izin süresini geçirme hariç firar veya izin tecavüzünde bulunmaları nedeniyle terfi edemeyen ve rütbe kıdemliliği onanmayanlardan, haklarında kovuşturmaya yer olmadığına, kamu davasının açılmasının ertelenmesine veya düşmesine yahut ortadan kaldırılmasına, firar veya izin tecavüzü suçlarından verilecekler hariç olmak üzere hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına, beraatine, kısa süreli hapis cezasının seçenek yaptırımlara çevrilmesine veya cezanın ertelenmesine karar verilenler hakkında, emsalleri terfi etmiş veya rütbe kıdemliliği onanmış olmak şartıyla, yukarıdaki fıkra hükmü uygulanmaz. Ancak, bu durumda olanların rütbe terfi ve rütbe kıdemlilikleri, hükmün veya kararın kesinleşme tarihinden geçerli olarak yapıp emsalleri tarihine götürülür. **Bu şekilde yapılan terfi ve rütbe kıdemliliklerinde maaş farkı ödenmez.***

Ek fıkra: 21/7/2000-KHK-607/2 md.; Aynen kabul: 10/5/2006-5497/2 md.) Terfi sırasında olup da belirli oranda sicil mecburiyetini, sicil belgelerinin düzenlenmesinden sonra, 30 Ağustos tarihine kadar tamamlayacak olanlar (albaylar hariç) hakkında birinci fıkra hükmü uygulanmaz.”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Kadir ÖZKAYA, Hasan Tahsin GÖKCAN, Engin YILDIRIM, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Selahaddin MENTEŞ, Basri BAĞCI, İrfan FİDAN, Kenan YAŞAR, Muhterem İNCE ve Yılmaz

Esas Sayısı : 2024/67

Karar Sayısı : 2024/85

AKÇİL'in katılımlarıyla 4/4/2024 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında öncelikle sınırlama sorunu görüşülmüştür.

2. Anayasa'nın 152. ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddelerine göre, bir davaya bakmakta olan mahkeme, o dava sebebiyle uygulanacak bir kanunun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasa'ya aykırı görmesi hâlinde veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varması durumunda bu hükümlerin iptalleri için Anayasa Mahkemesine başvurmaya yetkilidir. Ancak anılan maddeler uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması, iptali talep edilen kuralın da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak kural ise bakılmakta olan davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

3. İtiraz yoluna başvuran Mahkeme, 926 sayılı Kanun'un 33. maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesinin iptalini talep etmiştir.

4. Anılan fıkranın birinci ve ikinci cümlelerinde sayılan kıdem alma, yargısal veya idari kararlarla nasıpları lehe düzeltilme ile açığa alınma, tutuklanma, kısa süreli kaçma ve izin süresini geçirme hariç firar veya izin tecavüzünde bulunma nedenleriyle terfi edemeyen ve rütbe kıdemliliği onanmayanlardan, haklarında kovuşturmayaya yer olmadığına, kamu davasının açılmasının ertelenmesine veya düşmesine yahut ortadan kaldırılmasına, firar veya izin tecavüzü suçlarından verilecekler hariç olmak üzere hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına, beraatine, kısa süreli hapis cezasının seçenek yaptırımlara çevrilmesine veya cezanın ertelenmesine karar verilenlerin emsalleri terfi etmiş veya rütbe kıdemliliği onanmış olmak şartıyla, rütbe terfi ve rütbe kıdemliliklerinin, hükmün veya kararın kesinleşme tarihinden geçerli olarak yapıp emsalleri tarihine götürüleceği belirtilmiştir.

5. İtiraz konusu kuralda da söz konusu birinci ve ikinci cümleler uyarınca yapılan terfi ve rütbe kıdemlilikleri için maaş farkı ödenmeyeceği hükme bağlanmıştır. Bu itibarla kural, anılan birinci cümlede belirtilen durumların tamamı bakımından geçerli, ortak kural niteliğindedir.

6. Bakılmakta olan davanın konusu ise tutuklanması nedeniyle rütbe terfi yapamayan personelin, beraat etmesi üzerine emsal nasıp tarihinden itibaren terfi ettirilmesi sonrasında maaş farklarının tarafına ödenmesi talebine ilişkindir. Bu itibarla kuralın esasına ilişkin incelemenin "*tutuklanmaları nedeniyle terfi edemeyen ve rütbe kıdemliliği onanmayanlardan beraatine karar verilenler*" yönünden yapılması gerekir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

7. Başvuru kararı ve ekleri, Raportör Ahmet CANPOLAT tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu kanun hükmü, dayanılan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

8. Anayasa Mahkemesinin 22/2/2024 tarihli ve E.2023/49, K.2024/54 sayılı kararıyla 926 sayılı Kanun'un 33. maddesinin ikinci fıkrasının itiraz konusu üçüncü cümlesinin "*tutuklanmaları nedeniyle terfi edemeyen ve rütbe kıdemliliği onanmayanlardan beraatine karar verilenler*" yönünden iptaline karar verilmiştir. Anılan karar 2/4/2024 tarihli ve 32508 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Bu itibarla kurala yönelik itiraz başvurusunun konusunun kalmadığı anlaşılmıştır.

9. Açıklanan nedenle konusu kalmayan başvuru hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermek gerekir.

Esas Sayısı : 2024/67
Karar Sayısı : 2024/85

IV. HÜKÜM

27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun 33. maddesinin 22/1/2015 tarihli ve 6586 sayılı Kanun'un 41. maddesiyle değiştirilen ikinci fıkrasının üçüncü cümlesinin "*Tutuklanmaları nedeniyle terfi edemeyen ve rütbe kıdemliliği onanmayanlardan beraatine karar verilenler*" yönünden incelenen itiraz başvurusu hakkında **KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA** 4/4/2024 tarihinde **OYBİRLİĞİYLE** karar verildi.

Başkanvekili
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Basri BAĞCI

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

Üye
Yılmaz AKÇİL